

HÅNDTERING AV FORDRING VED FELLES FAKTURERING AV KRAFT- OG NETTJENESTER

INNLEDNING

Det vises til rapport fra Reguleringsmyndigheten for energi («**RME**») utarbeidet av KPMG av juni 2020.

RME ber om innspill på:

- Hvilken modell som er foretrukket og hvorfor, inkludert synspunkter på kostnader forbundet med de ulike modellene.
- Eventuelle behov for endringer i kravene i avregningsforskriften til sikkerhetsstillelse og forfallstidspunkt for nettleiefaktura ved innføring av de foreslåtte modellene, og innspill til evt. andre endringer i avregningsforskriften knyttet til risikofordelingen mellom kraftleverandør og nettselskap.

Fortum Consumer Solutions AS gir med dette sine innspill til rapporten.

HOVEDBUDSKAP

Fortum er positive til tiltak som forbedrer eksisterende løsninger og legger til rette for nye løsninger for felles fakturering av kraft- og netttjenester til forbrukere og næringskunder.

KPMG-rapporten drøfter i liten grad utfordringer knyttet til felles fakturering av næringskunder.

De to kundegruppene, forbrukere og næringskunder, representerer ulike utfordringer når det gjelder risiko for tap, likviditet og kostnader. Det kan derfor være hensiktsmessig med ulike løsninger for felles fakturering for de to kundegruppene, og dermed legge til rette for felles fakturering for alle slutt kunder.

Underleverandørmodellen fremstår etter vårt syn som en god modell for felles fakturering av forbrukere, gitt at kraftleverandørene:

- fullt ut kan tapsføre manglende betaling av felles fakturerte netttjenester
- får en betalingsfrist for fakturerte netttjenester som sikrer betaling fra forbruker før betaling til nettselskap
- får krav om sikkerhetsstillelse basert på forretningsmessige vurderinger

For næringskunder kan tilbakebetalingsmodellen være en egnet modell, da denne vesentlig reduserer kraftleverandørens risiko for tap ved manglende betaling av felles fakturerte netttjenester. Det er imidlertid andre løsninger som kan være mer aktuelle for næringskunder, for eksempel såkalt viderefakturering.

BEHOVET FOR EN FORBEDRET MARKEDSMODELL

Fortum ser behovet for å forbedre dagens markedsmodeLL for sluttbrukermarkedet for kraft.

Kraftkundene har i en rekke kundeundersøkelser, blant annet Kantars Energibarometer for tredje kvartal 2019, påpekt viktigheten av et enklere kraftmarked med felles regning og ett kommersielt kontaktpunkt slikt en ser en i rekke sammenlignbare bransjer, som for eksempel i telemarkedet.

Videre har dagens markedsmodeLL med gjennomfakturering en rekke skjevheter som påfører kraftleverandørene og dernest strømkundene økte kostnader. Slike kostnader er tap ved manglende betaling av felles fakturerte netjtjenester, finanskostnader for sikkerhetsstillelse, forskuddsbetaling av felles fakturerte netjtjenester, administrative oppgaver og kundeservice knyttet til felles fakturering av kraft og netjtjenester.

RMEs oppdragsbeskrivelse

RME arbeider med å forbedre dagens markedsmodeLL for sluttbrukermarkedet og peker i oppdragsbeskrivelsen på viktigheten av at sluttbrukerne forholder seg til én aktør og én faktura ved kjøp av kraft. Dette vil gjøre markedet enklere å forstå for sluttbrukerne, og vil gi likere konkurranseforhold. Målsettingen til RME er at dette skal bidra til et mer velfungerende sluttbrukermarked. Med denne bakgrunnen forstår vi at RME ønsker å forbedre dagens modeLL for gjennomfakturering.

VURDERING AV DE ALTERNATIVE MODELLENE

KPMG-rapporten beskriver etter vårt syn primært forhold knyttet til felles fakturering av forbrukere, og drøfter i liten grad utfordringer knyttet til felles fakturering av næringskunder.

Næringskunder representerer mange bransjer med store variasjoner i tapsrisiko og store variasjoner i energiforbruk, både i forhold til årsforbruk og energiuttak gjennom året. For kraftleverandører er dette forhold som løpende må vurderes i forhold til næringskunder, og det vil ofte være behov for krav om sikkerhetsstillelse og faktureringsløsninger som reduserer risiko for tap og likviditetsmessige belastning, for eksempel forskudd/å konto.

Det anses derfor hensiktsmessig med ulike løsninger for felles fakturering for de to kundegruppene. Vi erfarer at flere nettselskap allerede skiller mellom disse kundegruppene når det gjelder felles fakturering.

Underleverandørmodellen

Underleverandørmodellen (ULM) er en modeLL der nettselskapet blir en underleverandør til kraftleverandøren. Kraftleverandøren vil måtte bli ansett som reell selger av både kraft og netjtjenester ovenfor sluttbruker. Nettselskapet vil fortsatt være ansvarlig for netjtjenester og være kontaktpunkt for spørsmål om nettleveransen, direkte mot sluttbruker eller via kraftleverandøren.

ULM vil i motsetning til dagens modeLL formalisere at risikoen for tap ligger hos kraftleverandøren, men kraftleverandørene vil kunne inndrive krav på egenhånd og få skattemessige og avgiftsmessige fradrag og sånn sett redusere tapsrisikoen sin.

En forutsetning for at kraftleverandøren skal kunne oppnå skatte- og avgiftsmessig fradrag for tap på fordring knyttet til netttjenester i ULM, er at partene innretter seg slik at kraftleverandøren anses som reell selger av netttjenester.

Slik vi ser det er det en rekke regulatoriske, juridiske, formelle og praktiske avklaringer som må foreligge for at modellen skal ivareta dette.

Avhengig av disse avklaringene, vil det trolig kreves endringer i markedsprosesser samt systemtilpasninger. Som et eksempel på hva som kan være av betydning i forhold til endringer er sluttbrukers og kraftleverandørens juridiske og avtalemessige forhold til nettselskapet og leveransene i målepunktet.

Gitt nødvendige tilpasninger, fremstår underleverandørmodellen som godt egnet for felles fakturering av kraft og netttjenester til forbrukere.

Tilbakebetalingsmodellen

Tilbakebetalingsmodellen (TBM) er en modell som ligner på dagens modell for gjennomfakturering, men med en forskriftsfestet plikt for nettselskapet til å tilbakebetale fakturerte netttjenester til kraftleverandøren når sluttbruker ikke kan gjøre opp for seg. TBM overfører tapsrisikoen på netttjenester tilbake til nettselskapet.

TBM vil medføre økt administrasjon både hos kraftleverandør og nettselskap. I TBM vil det måtte bli utstrakt informasjonsflyt og dokumentasjonsbehov knyttet til endelige tap, og det må regnes med systemtilpasninger og/eller mange manuelle prosesser.

I TBM vil også kraftleverandøren og nettselskapet oppnå skattemessig og avgiftsmessig fradrag, gitt at dokumentasjonsbehov og purreprosedyrene er fulgt.

TBM reduserer kraftleverandørens risiko for tap ved manglende betaling av felles fakturerte netttjenester vesentlig, og sett fra kraftleverandørens side kan modellen være egnet i forhold til næringskunder.

SIKKERHETSSTILLELSE

Fortum støtter at modellen for sikkerhetsstillelse endres. Kraftleverandørene binder i dag opp uforholdsmessig mye kapital og pådrar seg til dels unødvendige finanskostnader. Dette påfører aktørene og dernest kraftkundene økte kostnader.

En modell som i større grad bygger på forretningsmessige vurderinger av kraftleverandøren (kredittrating, soliditet og historikk) fremfor en sjablongmessig likebehandling, er å foretrekke.

RME oppfordres til å utrede flere alternative modeller.

LIKVIDITET

KPMG anbefaler at det jobbes videre med å bygge ned den likviditetsbelastningen det innebærer for kraftleverandørene å måtte betale nettselskapet før sluttbrukeren har betalt kraftleverandøren. KPMG peker på at dette kan gjøres ved å endre

betalingsfristen til 30 dager i avregningsforskriften eller endre standardavtalen for gjennomfakturering.

For en forbedret modell bør det legges opp til betalingsfrister som sikrer at kraftleverandøren gis rimelig mulighet til å motta betaling fra sluttbrukere før betaling til nettselskapet.

Det foreslås en betalingsfrist på minst 30 kalenderdager etter fakturautstedelse for forbrukerkunder og minst 45 kalenderdager for næringskunder.

GJENNOMFAKTURERING ELLER VIDEREFAKTURERING AV NÆRINGSKUNDER

Intensjonen med gjennomfaktureringsordningen og RMEs regulering var at den skulle gjelde forbrukerkunder og ikke næringskunder. Slik vi oppfatter det, ønskes det nå innspill til modeller som er aktuelle for hele sluttbrukermarkedet, både forbrukere og næringskunder.

Underleverandørmodellen, en forbedret modell for sikkerhetstillegg og utvidede muligheter for å håndtere tapsrisikoen mot kundene for kraftleverandørene, vil legge bedre til rette for at gjennomfaktureringsordningen også vil kunne benyttes mot næringskunder.

Kraftleverandørenes risiko for tap ved manglende betaling av felles fakturerte netttjenester, er likevel høy med denne modellen.

Tilbakebetalingsmodellen gir kraftleverandørene betydelig redusert risiko for tap for ubetalte netttjenester, men vil være krevende administrativt og systemteknisk.

En alternativ løsning er å benytte såkalt viderefakturering. I en slik modell blir kraftleverandøren mottaker av nettleiefakturaen til næringskunden, og kraftleverandøren vil håndtere faktura for kraft- og netttjenester på vegne av næringskunden.

Denne modellen ivaretar også målet om én regning og ett kontaktpunkt for kundene. I en slik modell er det viktig at RME setter tilsvarende krav om informasjonsflyt, krav om EHF-standard og effektive fakturaprosesser.

Det bes om at RME vurderer tiltak som kan bidra til standardiserte bransjeløsninger for viderefakturering.

KONKLUSJON

Underleverandørmodellen fremstår som den mest balanserte modellen. Den retter opp en del skjevheter og formaliserer prosedyrene for kraftleverandørene, uten at nettselskapene får økte administrasjonskostnader eller økt risiko, gitt at kraftleverandørene blir ansett som reell selger av både kraftleveransen og netttjenester ovenfor kunden.

Underleverandørmodellen fremstår etter vårt syn som den mest aktuelle obligatoriske løsningen for felles fakturering av forbrukere.

Det må imidlertid en rekke regulatoriske, juridiske, formelle og praktiske avklaringer på plass for at kraftleverandørene med denne modellen:

- fullt ut kan tpsføre manglende betaling av felles fakturerte netttjenester

Saksbehandler : Torleif Korneliussen

31/08-2020

- får en betalingsfrist for fakturerte netjtjenester som sikrer betaling fra forbruker før betaling til nettselskap
- får krav om sikkerhetsstillelse som gjenspeiler soliditet på objektivt grunnlag

Underleverandørmodellen fremstår derimot ikke som en egnet løsning i forhold til felles fakturering av kraft og netjtjenester til næringskunder, da denne ikke i tilstrekkelig grad reduserer kraftleverandørens risiko for tap ved manglende betaling av felles fakturerte netjtjenester.

Tilbakebetalingsmodellen fremstår som en krevende modell administrativt. På den annen side vil denne modellen redusere kraftleverandørens risiko for tap for ubetalte netjtjenester vesentlig.

Etter vårt syn er såkalt viderefakturering best egnet for felles fakturering av kraft og netjtjenester til næringskunder.

Med vennlig hilsen

Fortum Consumer Solutions AS

Knut Braathen
daglig leder